जलमेवाददे तीर्थप्राप्तिनिमित्तकोपवासस्यावश्यकत्वात् ॥ ४९ ॥ अभ्येत्य ततोन्यत्रसमीपदेशेआगत्य तस्थावित्यनेनतस्यनिद्राभावःसूचितः अन्वजायदित्यार्षं अजागरीदित्यर्थः ॥ ५० ॥ सुचिरेणशर्वरीति ॥ निद्रागमनाच्चिरत्वप्रतिभासस्तस्यां ॥ ५१ ॥ इतिरामाभि०रा०ति० आ० अयो०पंचाशःसर्गः ॥ ५० ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ एवंरामेशयाने तद्रक्षार्थंजाग्रल्लक्ष्मणगुहसंवादः ॥ तमित्यादि ॥ अदंभेन अकृत्रिमानुरागेण भ्रातुरर्थाय भ्रातूरक्षार्थं राघवंरघुकुलजं संतापसंतप्तोरामस्यभूशय्यादिजेनसं

जलमेवाददेभोज्यंलक्ष्मणेनाहृतंस्वयं ॥ तस्यभूमौशयानस्यपादौप्रक्षाल्यलक्ष्मणः ॥ ४९ ॥ सभार्यस्यततोभ्येत्यतस्थौवृक्षमुपाश्रितः ॥ गुहोपिसहसूतेनसौमित्रिमनुभाषयन् ॥ अन्वजाग्रत्ततोराममप्रमत्तोधनुर्धरः ॥ ५० ॥ तथाशयानस्यततोयशस्विनोमनस्विनोदाशरथेर्महात्मनः ॥ अदृष्टदुःखस्यसुखोचितस्यसातदाव्यतीतासुचिरेणशर्वरी ॥ ५१ ॥ इत्यार्षेश्रीरामायणेवाल्मीकीयेआदिकाव्येअयोध्याकांडेपंचाशःसर्गः ॥ ५० ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ तंजाग्रतमदंभेनभ्रातुरर्थायलक्ष्मणं ॥ गुहःसंतापसंतप्तोराघवंवाक्यमब्रवीत् ॥ १ ॥ इयंतातसुखाशय्यात्वदर्थमुपकल्पिता ॥ प्रत्याश्वसिहिसाध्वस्यांराजपुत्रयथासुखं ॥ २ ॥ उचितोयंजनःसर्वःक्लेशानांत्वंसुखोचितः ॥ गुप्त्यर्थंजागरिष्यामःकाकुत्स्थस्यवयंनिशां ॥ ३ ॥ नहिरामात्प्रियतमोममास्तेभुविकश्चन ॥ ब्रवीम्येवचतेसत्यंसत्येनैवचतेशपे ॥ ४ ॥ अस्यप्रसादादाशंसेलोकेस्मिन्सुमहद्यशः ॥ धर्मावाप्तिंचविपुलांअर्थकामौचपुष्कलौ ॥ ५ ॥ सोहंप्रियसखंरामंशयानंसहसीतया ॥ रक्षिष्यामिधनुःपाणिःसर्वथाज्ञातिभिःसह ॥ ६ ॥ नमेऽस्त्यविदितंकिंचिद्वनेस्मिन्चरतःसदा ॥ चतुरंगंह्यतिबलंसुमहत्संतरेमहि ॥ ७ ॥ लक्ष्मणस्तुततोवाचरक्ष्यमाणास्त्वयानघ ॥ नात्रभीतावयंसर्वेधर्ममेवानुपश्यता ॥ ८ ॥ तापेन पीडितः ॥ १ ॥ इयमिति ॥ प्रत्याश्वसिहि विश्रांतोभव ॥ २ ॥ अयंजनः आटविकः ॥ ३ ॥ नहिरामादिति सर्वात्मभूतात् ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ अविदितमज्ञातं किंचचतुरंगमिति परकीयमितिशेषः ॥ तादृशमपि परकीयंबलं संतरेमहि युद्धेनजयेम ॥ ७ ॥ ततोवाच ततउवाचेतिच्छेदः आर्षःसंधिः अत्र देशे वयंनभीताः यतोधर्ममेवानुपश्यता त्वया रक्ष्यमाणाभवामः ॥ ८ ॥